

Paul Morphy 3/5

Beschrijving

1852

Morphy's geschiedenis

- Paul leert *Charles Amedee Maurian* (1838-1912) het schaakspel. Charles werd zijn beste vriend (voor het leven). Ze gingen samen naar het Spring Hill College, in *Mobile, Alabama*.
- Charles werd op 21 mei 1838 geboren in New Orleans. Zijn vader was Judge *Charles A. de Maurian*, rechter aan de *Parish and City Civil Court*. Zijn moeder was (voor haar huwelijk) Miss *Lasthenie Peychaud*, een Franse.
- Op 2 december 1912 overleed Charles.

Wereld geschiedenis

- Op 1 januari wordt de postzegel in Nederland ingevoerd.
- In Nederland wordt op 1 juli de *Haarlemmermeer* drooggelegd. Er was besloten de droogmaking volledig met stoomkracht te verrichten. Een unicum in die tijd, want tot dan werden vooral windmolens gebruikt. De bedoeling was de benodigde machines in Nederland te laten bouwen, maar de laagste Nederlandse inschrijver zat veertig procent boven die uit het buitenland. Daarom kreeg een Engels bedrijf de opdracht. Na het droogvallen duurde het nog tot 11 juli 1855 voordat de Haarlemmermeer een gemeente werd.
- *Franklin Pierce* (1804-1869) wordt op 2 november de 14de President van de VS. Hij werd president in een ogenschijnlijk rustige tijd. De Verenigde Staten leken de dreiging van een splitsing weerstaan te hebben, dankzij het *Compromis van 1850*. Door de aanbevelingen van zuidelijke adviseurs op te volgen, hoopte Pierce, afkomstig uit New England, een nieuwe dreiging van afscheiding te vermijden. Maar zijn strategie, die de rust niet kon bewaren, versnelde het uiteenvallen van de unie.

Eerste postzegel van 5 cent in Nederland met Willem III

1853

Morphy's geschiedenis

- De 16-jarige Paul speelt een blindpartij tegen *Jesuit Father Beaudequin* (1827-1909) op Spring Hill College (aldus een van Paul's klasgenoten).

Wereld geschiedenis

- Op 24 juni koopt de VS (wat we nu kennen als) *Arizona* en *New Mexico* van Mexico.

1854

Morphy's geschiedenis

- Charles Maurian wint een match met Paul in New Orleans (+6-5=1), maar Paul speelde met diverse soorten materiaal minder.
- De eerste (bewaard gebleven) foto wordt van Paul genomen.
- Paul raakt geïnteresseerd in astronomie. Op Spring Hill College wordt hij lid van de *Philomathic Society* (voor liefhebbers van de natuurwetenschappen). Hij geeft een presentatie over de

ontdekking van *Neptunes* (kort daarvoor ontdekt (1846)). Paul's oudere broer, Edward, was de secretaris en vice-president van de Philomathic Society.

De eerste (bewaard gebleven) foto van Paul uit 1854

Wereld geschiedenis

- Op 30 januari krijgt het *Bureau des longitudes* opdracht van de Franse regering om onderzoek te doen naar standaardisatie van de tijd (zie hieronder voor de Nederlandse situatie). De belangrijkste taken van het bureau waren:
 - het oplossen van astronomische problemen verbonden aan de plaatsbepaling op zee (lengtebepalingen). Dit was van strategisch belang voor Frankrijk in verband met de toenmalige overheersing der zee door de Britse vloot;
 - het berekenen en publiceren van de efemeriden (tabellen die de posities aangeven van een hemellichaam voor een reeks van toekomstige tijdstippen);
 - het vastleggen van een nauwkeurige tijdsbepaling voor gans het Franse grondgebied inclusief dat van de overzeese gebieden;

-
- het organiseren van wetenschappelijke expedities op het gebied van geofysica en astronomie.
 - Verder trad het comité op als raadgevend orgaan bij het oplossen van tal van wetenschappelijke problemen.
 - In *Rippon (Wisconsin)* wordt op 28 februari de *Republikeinse Partij* opgericht. Doel is om uitbreiding van de slavernij te voorkomen.
 - Engeland en Frankrijk verklaren op 28 maart de oorlog aan Rusland (en dat is het begin van de *Krim oorlog*). Aanleiding was een conflict over het beheer van bedevaartplaatsen in Palestina. Rusland eiste in 1853 het recht om niet alleen de orthodoxe kerk, maar ook alle orthodoxe inwoners van het rijk te beschermen. De regering in Istanboel weigerde. Ze werd daarbij gesteund door Frankrijk en Groot-Brittannië. Met name het laatste land wilde verdere uitbreiding van de Russische macht aan de Zwarte Zee voorkomen.
 - De Amerikaanse admiraal *Perry*, tekent op 31 maart een verdrag met de *shogun* in Japan om Japanse havens open te stellen voor Amerikaanse schepen. Dit is het einde van ruim twee eeuwen isolatie van Japan. Ter voorbereiding op zijn reis naar het oosten, las commodore Perry veel boeken over Japan. Hij ging zelfs advies inwinnen bij de japanoloog *Philipp Franz von Siebold*, die acht jaar in de Nederlandse handelspost op het eilandje *Dejima* had gewoond.

Admiraal Matthew Calbraith Perry

De tijd in Nederland

- Ook in Nederland waren de snel toenemende communicatiemogelijkheden die tot standaardisering van de klok noopten. In de periode tot 1900 waren er drie soorten tijdrekening in zwang.

- Veel torenklokken werden met behulp van een zonnewijzer gecorrigeerd op de juiste stand. Omdat in het oosten van Nederland de zon eerder opkomt dan in het westen, liepen de torenklokken daar een kwartier voor.
- Een deel van de Nederlandse gemeenten had intussen de stand van de klok van de Amsterdamse Westertoren, geaccepteerd als de ware tijd.
- De spoorwegen en de post- en telegraafdienst, met een landelijk net, konden met deze twee verschillende tijden niet overweg. Zij besloten tot een derde standaard, namelijk de West-Europese tijd, zoals gemeten in Greenwich.
- De vastgestelde tijd van Greenwich kon ook opgevat worden als een uitdrukking van de macht van het Britse Rijk waar de zon nooit onderging.
- De tijdskwestie onttaardde daardoor in een nationaal debat. Uiteindelijk hakte de regering in 1909 de knoop door. De Amsterdamse tijd werd de nationale standaard. Nederland werd, door twintig minuten af te wijken van Greenwich, een beetje een buitenbeentje in Europa.
- Na de inlijving in het Duitse Rijk kreeg Nederland op 16 mei 1940 de Midden-Europese tijd opgelegd. Onder dat regime leven wij nu nog steeds.

1855

Morphy's geschiedenis

- Op 1 maart, reist de 18-jarige Paul naar *Mobile, Alabama* en speelt daar drie partijen met Judge *Alexander Beaufort Meek* (1814-1865). Deze werd later de *President of the American Chess Congress* (in 1857). Paul wint alle drie de partijen (een daarvan staat hieronder).
- Op dezelfde dag verslaat hij ook *Dr. Ayres* uit Alabama in twee partijen.
- In november, na geslaagd te zijn van het Spring Hill College, schrijft Paul zich in op de *Law School* van de *University of Louisiana* in *Lafayette, Louisiana*.

Je dient JavaScript te activeren om de weergave van een schaakpartij te optimaliseren.

Wereld geschiedenis

- Op 2 januari wordt *King Camp Gillette*, Amerikaans uitvinder van het scheermesje geboren (hij is overleden in 1932).
- De spoorlijn *Utrecht-Rotterdam* wordt op 20 juli in gebruik genomen.
- De Schot *David Livingstone* (1813-1873) ontdekt op 17 november de *Victoria-watervallen*. Livingstone was in Afrika begonnen met zendingswerk. In 1854 ging hij stroomafwaarts over de *Zambezi* en ziet dan als eerste niet-Afrikaan de gigantische watervallen.

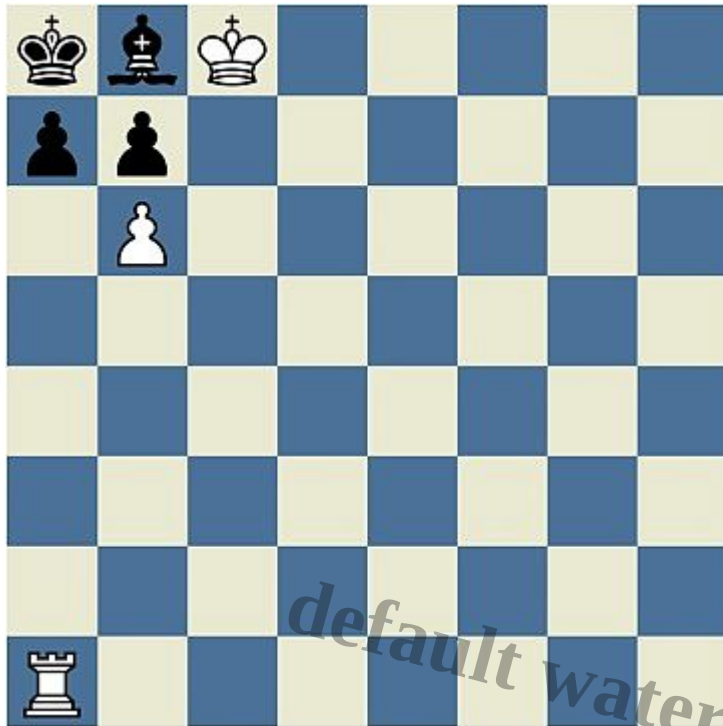

De Victoria Watervallen tussen Zambia en Zimbabwe

1856

Morphy's geschiedenis

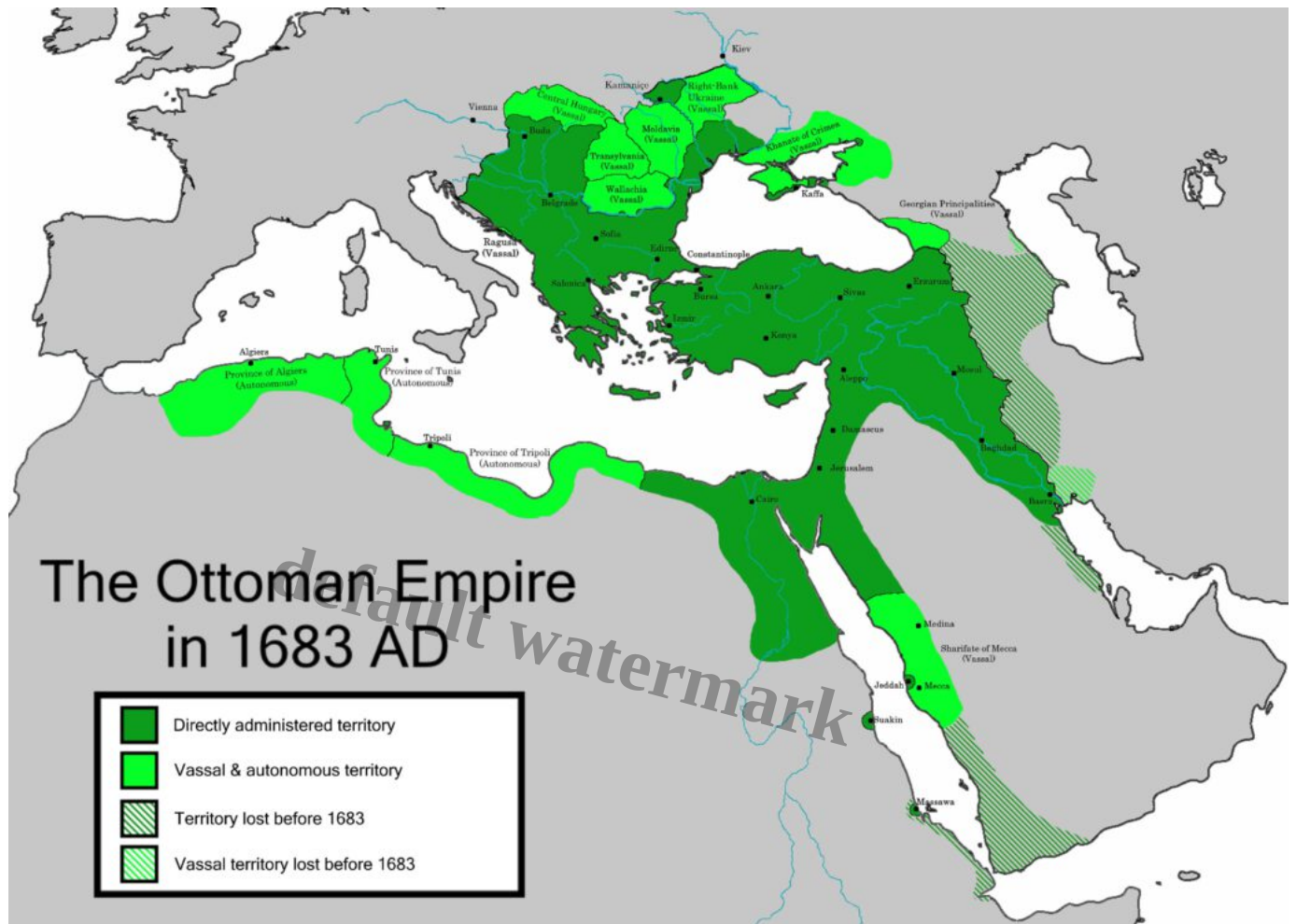
- Ernest Morphy zendt op 10 juni een partij en het enig bekende schaakprobleem (mat in 2) van Paul, naar de *New York Clipper*. Dat probleem wordt op 28 juni gepubliceerd (zie hieronder).
- Op 20 augustus plaatst Ernest Morphy een advertentie in *Leslie's Illustrated Newspaper* met als titel: "Chess Challenge Extraordinary." • Elke schaakspeler in de United States werd uitgedaagd om naar New Orleans te komen en tegen Paul te spelen voor een inzet van \$300 de man. Niemand reageerde.
- Op 22 november overlijdt Paul's vader, Alonzo Morphy, 58 jaar oud, in New Orleans. Alonzo liet een erfenis na van \$146,162.54 (meer dan \$3 miljoen tegen huidige koers) plus 2 vrouwelijke slaven (die \$1,700 waard waren).

Wit begint en geeft mat in 2

Wereld geschiedenis

- Op 30 maart maakt de *Vrede van Parijs* een einde aan de *Krimoorlog*. Het *Osmaanse Rijk* herkrijgt zijn oude omvang. Het Osmaanse Rijk was een islamitisch wereldrijk dat bestond van 1299 tot 1922. Het was gesticht door *Osman I* van Turkse afkomst.
- *Sigmund Freud*, Oostenrijks psycholoog en psychiater, wordt in dit jaar op 8 mei geboren (hij is overleden in 1939).
- In het vijfde jaar van zijn ballingschap koopt *Victor Hugo* op 16 mei, Hauteville House op *Guernsey*, waar hij tot de val van *Napoleon III* zal wonen.
- 100 jaar later, op 18 juli, wordt J.H.W. Heesen in Breda geboren.
- Op 4 november wordt *James Buchanan* (1791-1868) de 15de President van de VS. Hij was (en is tot heden) in de lijst van presidenten van de Verenigde Staten de enige vrijgezel-president. Er zijn historici die de afwezigheid van een vrouw in zijn leven toeschrijven aan een celibataire levensstijl. Het kan ook zijn dat hij asexueel was. Veel meer historici geloven echter dat het goed mogelijk is dat Buchanan homoseksueel was. Hij wordt bekritiseerd vanwege het gemis van positieve acties om te voorkomen dat het land weg zou glijden in een neerwaartse spiraal. Dat resulteerde uiteindelijk in de *Amerikaanse Burgeroorlog*.
- In 1856 ontdekt men in het *Neanderthal*, tussen *Düsseldorf* en *Elberfeld*, menselijke overblijfselen die afkomstig blijken van een uitgestorven soort, de *Neanderthalers*. Zij moeten als een ondersoort van de *Homo Sapiens* gezien worden. Er werden er uiteindelijk 12 complete skeletten en restanten gevonden. Het eerste neanderthaler-skelet bleek achteraf te zijn ontdekt door *Schmerling* in de grotten van *Engis* nabij *Luik* in 1829. Dat werd echter toen nog niet als zodanig herkend.

Het Ottomaanse rijk in 1683

Datum aangemaakt

2021/05/03